

Af kærlighedens billeder – Om videnskabens og venskabets vision og grænse

Den væsentlige del af handlingen i *Tycho* er henlagt til Prag i året 1600, op til og under den danske astronom Tycho Brahes dødsleje. Tycho Brahe havde tilbage i 1572 med udsendelsen af studiet i *De Stella Nova* opnået international status. Den blev fulgt op af en enestående national forskningsbegunstigelse i form af penge og lenskaber, bl.a. over den lille ø Hven i Øresund. Her byggede den af fødsel adelige Tycho Brahe et helt nyt slot og helt nye observatorier til sine kolossalt omfattende astronomiske studier. Det stod på 20 år, hvorefter Brahe måtte emigrere. I Prag mødte han sin halvt så gamle arvtager og modstander i ét, den polsk-tyske Johannes Kepler. Det er først og fremmest dette historiske møde i videnskabens og det mulige venskabs tegn mellem to originale astronomer og vidt forskellige mennesker, Bjelke tematiserer og dramatiserer. Men dramaet eksponerer - i 13 scener eller "billeder" - mødet i Brahes favør; det er, sagde Bjelke selv, "et smykke til at lægge om halsen på Tycho Brahe-skikkelsen i en besyngelse fra mange sider af denne store danske forsker og menneskeskikkelse".

Bag Bjelkes drama om Tycho Brahe ligger altså både en biografisk historie og en videnskabshistorie. Dramaet *Tycho* forstærker den tematiske sammenhæng mellem disse to historier. Derfor er den også uomgængelig i denne redegørelse og fortolkning af Bjelkes drama: Jeg skitserer i det følgende et meditativt omrids af den biografiske og den videnskabshistoriske baggrund for *Tycho*, og håber med det at vise den analoge forbindelse mellem dette dobbelte forlæg for dramaet og så Bjelkes digteriske og tekstdramaturgiske bearbejdning af dette til et drama - sådan som jeg har læst og set det, dramaet *som* drama, dramaets vision.

....

Bjelke har i teksten *Tycho* et sikkert digterisk greb om det i historien, den videnskabelige såvel som den venskabelige, mellem Brahe og Kepler, der ikke kan fortælles. De huller i historien, som bestemmer den, og som personer og stemmer vokser op af. I sammenstødet af de to temaer: videnskabshistorien og venskabet, skaber Bjelke det rum, hvori dramaets indre stemme kan komme til orde. Vil man bestemme punktet, hvorfra den enkelte person eller stemme taler, kan man ikke samtidig forstå den udvikling i historien, sammenstødet mellem disse personer eller stemmer fører med sig. Og omvendt, vil man forstå den udvikling i historien, sammenstødet fører med sig, må man give afkald på at forstå den enkelte person eller stemmes oprindelse. Det er den store kvalitet i Bjelkes tekst at have fremstillet det. (Og det gør *Tycho* i øvrigt mærkelig aktuel, når man ser til den seneste revolutionerende udvikling indenfor astronomien: opdagelsen af de såkaldte 'sorte huller', som for så vidt er stjerner, der er kollapsede og dermed har skabt en tyngdekraft så stærk, at lyset ikke kan slippe ud, og som indeholder energikilder og stof, man ikke kender.)

[luk]